

Osudy presídlencov v obci Kajal

po výmene obyvateľstva v roku 1947

Po Druhej svetovej vojne dochádza k ďalšiemu očisťovaniu štátov o národnostné menšiny, respektíve riešenie problémov s národnostnými menšinami v novovzniknutých štátoch po Prvej svetovej vojne.

Výmena obyvateľstva medzi ČSR a Maďarskom priniesla so sebou **dva významné a rozhodujúce prvky**. Tieto dva charakteristické znaky výmeny obyvateľstva sú iba sprievodným znakom iných dôsledkov tohto povojnového dočisťovania štátov o národnostné menšiny po druhej svetovej vojne, o ktorom rozhodli víťazné mocnosti. Otázok na zamyslenie je viac. Tieto otázky treba faktograficky a objektívne cez odborné argumentácie ešte len rozpracovať na základe zákonov o starostlivosť jednotlivých štátov o vlastné národnostné menšiny.

Tieto dva prvky nám ukážu, že nedokončené rozhodnutie riešenia národnostných menšín v nových štátoch po stanovení hraníc po Prvej svetovej vojne na európskom kontinente, prinieslo so sebou počas Druhej svetovej vojne ďalšie problémy.

V našom prípade budeme sa zaoberať len s výmenou obyvateľstva medzi ČSR a Maďarskom.:

Neúplná výmena obyvateľstva medzi Maďarskom a ČSR priniesla pre Slovákov, ktorí sa nepresídlili, ich úplný zánik v Maďarsku.

Presídlení Slováci sa zase stali, v obciach kde boli osadení, znova menšinou a to vo vlastnom štáte.

Dost veľký počet zmiešaných manželstiev priniesol opäť nové problémy pre ČSR a po revolúcii v roku 1989 v novom štátnom útvare, teda v Slovenskej republike. Na začiatku presídlenia boli títo dolnozemskí Slováci v obciach, kam boli osadení pôvodnými obyvateľmi týchto obcí, **nenávidení**. V súčasnom období s odstupom dvoch generácií sú už iba **trpený**. Takýto je obraz výmeny obyvateľstva v súčasnosti.

Táto **nenávisť** a poloha **trpených** donútila presídlených Slovákov hľadať iné riešenie svojho postavenia vo vlastnom štáte. Niektorí sa rozišli po štáte do slovenských enkláv. Deti tých, ktorí vymreli tiež hľadali nové podmienky pre svoj život aby unikli tejto nenávisti. No a tá generácia, ktorá nemala odvahu alebo možnosť nájsť pre seba iné riešenie stala sa v súčasnosti menšinou vo vlastnom štáte. Všade tam kde je v obci čo i len o 1% Maďarov viac ako 50%, Slováci sa nedomôžu ničoho čo by chceli. Dostali sa teda: – „Z blata do kaluže.“ **V Maďarsku ich utláčala vládna mašinéria a vo vlastnom štáte ich utláča Maďarska menšina.** Uvediem príklad: V obci Horné Saliby mala sa osadiť pamätná tabuľa ECAV farárovi, ktorý bol tiež presídlencom a slúžil obom národnostiam v kostole ako kazateľ slova božieho. Bohoslužby vykonával v oboch jazykoch, ku konfirmácii pripravoval deti maďarských rodín v ich materinskom jazyku. Choval sa absolútne racionálne. Slúžil k spokojnosti obom veriacim skupinám 13 rokov. Zaslúžil si byť touto tabuľou pripomínaný pre ďalšie generácie. No v presbyterskom zbore prevládal počet Maďarov a tí samozrejme prehlasovali slovenskú menšinu a tak tabuľa nemohla byť osadená. Druhý prípad: V obci Matúškovo Slováci si chcel pripomenúť 60. výročie návratu do vlasti predkov tiež pamätnou tabuľou na budove obecného domu. Situácia bola podobná ako v Horných Salibách. Počet poslancov maďarskej národnosti prevládal a slovenskej menšine bolo doporučené aby túto tabuľu osadili na **Dome smútku** vo svojom evanjelickom cintoríne. Toto je vrchol netolerantnosti so strany Maďarských občanov. Takýchto

prípadoch netolerantnosti v demokratickom spoločenskom poriadku je dnes oveľa viac i pri iných požiadavkách Slovákov žijúcich v obciach so zmiešaným obyvateľstvom.

Výmena obyvateľstva na jednej strane prispela ku genocíde slovenskej menšiny v Maďarsku. Z 500 tisíc Slovákov sa ku svojej národnosti hlási už len 8 tisíc občanov a na druhej strane presídlení Slováci vo vlastnom štáte stali sa menšinou a rozprchli sa po celej zemi. Z kompaktných rodín takto ostali iba trosky. **A vládnuca elita štátu na túto amorálnosť maďarskej menšiny zaryto mlčí.**

O tom ako sa táto genocída v Maďarsku dosiahla by bolo treba vykonať hlbšiu analýzu.

Povojnové obdobie prinieslo okrem výmeny obyvateľstva aj jeden program doplnkového dočistovania identity obyvateľov na juhu Slovenska. Tento program niesol meno – **reslovakizácia**. Jeho dotiahnutie do konečnej podoby by bolo veľkou mierou odstránilo dnešnú rozpínanosť maďarskej menšiny na juhu Slovenska.

Opäť si uvedme príklad: V obciach na juhu Slovenska žije cca 45 -50 % pomadžarčených Slovákov. Pripúšťam pri tejto mojej úvahe o tom , že každý si môže vybrať kým chce byť, Slovákom či Maďarom ak aj nosí slovenské priezvisko. Prieskum priezvisk hovorí , že Sokol, Slávik, Drozd, Orel, Javor, Páleník, Horvát, Hobot, Dvoráček , Kubovič, Zubár, Jakubec, Dobrý, Flaška, Kostoláni, Mésároš, Lehocky, Kozák.... nemôžu byť rýdзи Maďari, hoci sa tak tvária a tvrdia. No a nájdu sa aj taký, ktorí si museli priezvisko pomadžarčiť hoci vykonávali len obecnú službu, napr.: opatrovateľ obecných plamenných býkov a kancov. Aj takýto príklad sa nájde :- zo Sokola sa stal Szépvölgyi - krásne maďarské priezvisko , nikto by o tom nezapochyboval, že je to vynútené priezvisko. Matrika obce je hádam dosť dôveryhodná keď hovorí o tom, že v tom a v tom roku obyvateľ obce Pavol Sokol si zmenil priezvisko na Szépvölgyi Pál. Ak by aj tento proces, reslovakizácie bol objektívne prebehol, a bol by sa v plnej nahote uskutočnil bolo by oveľa menej národnostných ťahaníc a treníc na juhu Slovenska a samozrejme medzi maďarskou a slovenskou vládou.

Je tu ešte jeden zvláštny fenomén, deti presídlencov , ktoré sa narodili už v ČSR, všetky sa naučili po maďarsky. Naše staré mami, ktoré sa presídlili maďarčinu neovládali, respektíve ovládali ju len tak ako sa to naučili v *óvode*, do ktorej museli pod tlakom zákona v predškolskom veku chodiť . Boli to tie staré mami, ktoré sa narodili pred Aponyiho školským zákonom z roku 1907.

To, že človek ovláda dva alebo viac jazykov pre nikoho nie je na škodu. Škodou je to, keď zo miešaných manželstiev sa vychová tvrdý maďarón. Tento jav je dosť častý v zmiešaných manželstvách.

Prejdime však od všeobecných úvah k našej téme o osude Slovákov z obce Kajal. V roku 1947 boli osadené do tejto obce tieto rodiny zo Slovenského Komlóša:

	Narodený			
	už v ČSR	umreli	odišli	ostali
1. Martin Kutej str. s manželkou a vnučkou – 3 osoby;	0	2	1	
2. Ján Lindák s manželkou a synom – 3 osoby;	0	2	1	
3. Martin Roskoš s manželkou, synom a dvomi dcérami – 5 osôb; 0		2	2	1
4. Štefan Korim s manželkou dcérou – 3 osoby;	0	3		
5. Ján Gofjar s manželkou a synom – 3 osoby;	0	2	1	

6. Štefan Tuška s manželkou a dcérou – 3 osoby;	0	3		
7. Michal Sokol s manželkou, dvaja synovia a dcéra – 5 osôb;	0	2	2	1
8. Štefan Kosec s manželkou a dve dcéry - 4 osoby;	0		4	
9. Ján Divičan s manželkou a dve dcéry a dvaja synovia – 6 osôb;	0	2		4
10. Pavol Tót s manželkou a matkou, dvaja synovia dve dcéry – 7 osôb;	0	3	4	
11. Štefan Tót s manželkou a dcérou – 3 osoby;	0	2	1	
12. Adam Bočkaji s manželkou a synom – 3 soby;	0	3		
13. Ján Palečka s manželkou a dcérou – 3 osoby;	0	2		1
14. Michal Guťan ml. s manželkou – 2 osoby;	0	2		
15. Ján Lindák str. s manželkou – 2 osoby;	0	2		
16. Michal Korim s manželkou a synom – 3 osoby;	1	2	2	
17. Štefan Kysel s manželkou, svokrom a synom – 4 osoby;	0	1	3	
18. Ondrej Tuška s manželkou a synom- 3 osoby;	0	2		1
19. Juraj Korim slob. – 1 osoba;	0	1		
20. Pavol Farkaš s manželkou, dcérou a synom – 4 osoby;	0	3	1	
21. Ján Spišjak vd. so synom a dve dcéry – 4 osoby;	0	1	2	1
22. Pavol Puškel s manželkou a synom – 3 osoby;	0	2		1
23. Ondrej Molnár s manželkou a dcérou – 3 osoby;	1	3		1
24. Pavol Král s manželkou a synom - 3 osoby;	0	2	1	
25. Martin Kutej ml. s manželkou a synom - 3 osoby;	0		3	
26. Karol Porožník s manželkou, traja synovia a dve dcéry – 7 osôb;	0	2	5	
27. Juraj Moravsky s manželkou, matkou a dcérou – 4 osoby;	1	3	1	
28. Michal Hronec s manželkou a štyria synovia – 6 osôb;	2	3	5	
29. Anna Zelenáková vd. so synom – 2 osoby;	0		2	
30. Ján Lošjak s manželkou a synom – 3 osoby;	0		3	
31. Michal Guťan str. s manželkou a synom – 3 osoby;	0	3		
32. Pavol Horvát s manželkou, synom a dvomi dcérami - 5 osôb;	0	5		
33. Juraj Farkaš s manželkou – 2 osoby;	1	2	1	
34. Pavol Farkaš s manželkou , syn a dcéra – 4 soby;	0	3	1	
35. Anna Ačajová vd. so synom- 2 soby;	0		2	
36. Ján Urbančok s manželkou a dcérou – 3 osoby;	0	2	1	

37. Michal Šesták s manželkou a dvaja synovia – 4 osoby;	1	2	2	1	
38. Štefan Fiľo s manželkou a synom – 3 osoby;	0		3		
39. Juraj Oravec s manželkou – 2 osoby;	0	2			
40. Michal Oravec s manželkou a dcérou - 3 osoby;	0	2	1		
41. Štefan Rosa s manželkou a dve dcéry – 4 osoby;	1	4	1		
42. Matej Karas s manželkou a dcérou – 3 osoby;	0	3			
43. Matej Bada s manželkou a synom – 3 osoby;	0	2	1		
44. Ondrej Pipiš s manželkou, svokrou a dvaja synovia – 5 osôb;	1	3	3		
45. Juraj Môtovský s manželkou, šesť synov a dcéra - 9 osôb;	2	2	9		
46. Štefan Král s manželkou a dcérou – 3 osoby;	0	3			
47. Pavol Klement s manželkou – 2 osoby;	0	2			
48. Pavol Fero s manželkou a dcérou – 3 osoby;	0	2		1	
49. Adam Hajko s manželkou - 2 osoby;	1	2	1		
50. Juraj Lehocký s manželkou a dvaja synovia – 4 osoby;	0		4		
51. Juraj Turjan s manželkou a dcéra – 3 osoby;	0		3		
52. Ján Lipták s manželkou, synom a dcérou- 4 osoby	0	2		2	
<u>52. Ondrej Niko s manželkou a dvaja synovia- 4 osoby</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>		
<u>Celkom prišlo do obce</u>	<u>188 osôb</u>	<u>15</u>	<u>104</u>	<u>84</u>	<u>15</u>

Do obce celom prišlo 188 osôb. U mladších rodín sa narodilo 15 detí. 104 osôb našlo svoj odpočinok na cintoríne v obci, alebo boli spopolnený.

Na trvalo odišlo 84 osôb. Z toho celé rodiny boli tieto: Štefan Kosec s rodinou odišiel do Banskej Bystrice. Do Hrabětíc na Moravu odišli rodiny: rodina Štefana Kysela okrem svokra, Ján Lošjak s rodinou, Štefan Fiľo s rodinou, Juraj Lehocký s rodinou. Do Valaskej pri Hronci odišla rodina Juraja Turjana. Rodina Martina Kuteja ml. odišla do Benešova u Prahy. Anna Ačajová so synom odišla do Senca.

Deti z mnohých rodín sa po dokončení štúdia, lebo po vyučení nejakému remeslu už späť k rodičom nevrátili respektíve staršia generácia prisťahovaných detí sa jednoducho odsťahovala do iných miest kde si postavili dom, alebo do nájomných domov, napr: do Bratislavy, Galanty, Senca, Sládkovičova, Trnavy alebo aj do Čiech: Písek, Liberec. Na Moravu : Brno, Ústí nad Orlicí, Prostějov.

Z trinástich osôb , ktoré zostali v obci sú štyri zmiešané manželstvá a ostatní zostali slobodný. Z tých 15 osôb, ktoré zostali v obci voči pôvodnému počtu presídlencov to predstavuje len 7.98 %. Je teda jednoznačné, že sa zámer poslovenčiť maďarské obce na juhu Slovenska v tomto prípade nespĺnil.

Obec Kajal toho času má 1538 obyvateľov z toho má aj takých, ktorí nesú slovenské priezviská ale hlásia sa k maďarskej národnosti napr. : Orel, Slávik, Sokol, Kostoláni, Zubár, Kubovič , Lehocký, Horvát, Mésaroš a jedno pomadžarčené priezvisko zo Sokola na Szépvölgyi. Toto je dôkaz o tom, že ani reslovakizácia sa v tejto obci nerealizovala. Z terajšieho počtu obyvateľov obce ostalo teda presídlencov len 0,98%. Ich politická, ekonomická a spoločenská sila je v obci v podstate nulová.

Potomkovia dolnozemskej Slovákov pri našich zákonoch sa opäť dostali do osídien Maďarov. Samosprávy majú v našom štáte takú právomoc, že Slováci nikdy dosiahnuť a presadiť svoje požiadavky nedokážu. O takejto právomoci Slovákom v Maďarsku sa môže len a len snívať. Samospráva je zložená len z maďarských občanov a tak Slováci vo vlastnej krajine sa ocitli vazalmi maďarskej národnostnej menšiny.

Situácia vymieraním presídlencov sa i v ďalších obciach na južnom Slovensku dostáva do pred presídleneckého stavu. Vládna moc sa na tento stav mlčky pozerá a nič nekoná. Stačí ešte pár rokov a maďarská menšina si vydobyje autonómiu a neskôr referendum sa pripojí k Maďarsku.

Slováci 1000 rokov žili pod palcátom cudzích vlád, najprv pod vládou Habsburgovcov , neskôr pod neľudskými zákonmi Maďarov. Dnes opäť našimi hlúpymi zákonmi sa necháme Maďarmi vo vlastnom štáte utláčať a zosmiešňovať. Už máme spoločné mesto „Komárom“. Keby hlúposť a tuposť kvitla bol by náš parlament kvetinová záhradka. Čo sme mi za národ? Naozaj sa z histórie nikdy nepoučíme? Všetci naši dejatelia , národovci, ktorí v potu tváre s ohrozením vlastnej existencie sa snažili národ pred zánikom zachrániť sa v hrobách obracajú a plačú nad tým ako s nami Maďari ďalej zametajú. Sme na smiech celej Európe ba hádam aj celému svetu. Z Cigánov žijúcich na Slovensku polovicu pojali pod svoje krídla a stotisíc pomadžarčených Slovákov si privlastňujú a do sveta kričia koľko ich na Slovensku žije a ako sa im ubližuje. Ak by sa ich stav očistil o tieto fakty bolo by ich na Slovensku slabých 120 tisíc. Dnes spievajú o 500.000 Maďaroch žijúcich na Slovensku. Neustále plačú ako sa im tu ubližuje. Pri tom majú svoje základné školy s vyučovacím jazykom maďarským, majú svoju univerzitu v maďarskom jazyku, majú všetko čo si zaumienia. Politické strany, ktoré vraj nie sú nacionalistické, len sa rozťahujú tak ďaleko do útrob nášho štátu, že už aj na hraniciach s Poľskom majú vraj občanov maďarskej národnosti.

Poplač si slovenský národ! Máš politikov, politológov, historikov a hrbu dobre platených vedeckých pracovníkov, ktorí nič o týchto skutočnostiach nehovoria , nepíšu a neanalyzujú objektívny stav. Nuž, ale čo, máme aspoň porekadlo, ktoré vystihuje tento stav: „Komu niet rady, tomu niet pomoci.“

Bratislava, apríl 2017

Ing. Michal Hronec

